

Protocol dalla radunanza communal digl cumegn da Surses digls 24 da zarcladour 2024 (nr. 03-2024)

Li ed oura Sala Grava a Savognin, allas 20.00
Preschaints: 141 votantas e votants
Parsoura: Daniel Wasescha, mastral
Actuar a.i.: Giani Spinatsch, substitut digl canzlist

1. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs

Igl mastral benevainta las persungas preschaintas alla radunanza communal. Siva d'ena curta infurmaziun davart igl adiever digl lungatg e la practica da rediger e publitgier igl protocol dalla radunanza communal, constatescha igl mastral tgi la radunanza communal odierna seia neida convocada conform alla constituziun, uscheia tgi ella seia cumpetenta da decider.

Tractandas:

01. Bavegna ed elecziun digls dombravouschs
02. Rendachint 2023
03. Rendachints davart igls projects d'investiziun terminos igls 2023: infurmaziun
 - a) Project d'investiziun «credit da planisaziun per la construcziun nova dalla tgesa da scola Grava a Savognin»
 - b) Project d'investiziun «sanaziun veia da cumegn Veia Caross a Savognin»
 - c) Project d'investiziun «renovaziun Punt Mulegn a Parsonz»
 - d) Project d'investiziun «renovaziun centrala termoelectrica sen distanza dalla serenera a Cunter»
 - e) Project d'investiziun «compra hetta digl EWZ agl Pass digl Set»
 - f) Project d'investiziun «construcziun staziun da trafo TS1 e TS2 a Tinizong»
 - g) Project d'investiziun «construcziun nova local d'urdegns Lai Barnagn»
 - h) Project d'investiziun «sanaziun e transformaziun dall'anterioura tgesa da scola a Beiva
04. Project d'investiziun «construcziun luvratori communal Surses»: approvaziun credit d'impegn da CHF 2'950'000.-
05. Revisiun parziala dalla planisaziun locala «Regiun alluvieida (Aue) Curtegn»; «Zona d'industreia Gneida»; «Mobilchaletpark Rona»; «Luvratori communal Lecschi»
06. Project collectiv renovaziun veia da gôt Caschligns (SIE 2024): credit da budget da CHF 656'000.-
07. Revisiun parziala dalla lescha da carar sen veias da fons, prada, gôt ed alps cun vehichels a motor
08. Diversas infurmaziuns
09. Varia

En votant fò la proposta da far la votaziun conc. tractanda 4 sot scrutini. Chella proposta vign acceptada cun 93 cunter 18 vouchs.

Cunter la glista da tractandas na vignan fatgas nignas objecziuns, uscheia tgi chella vala scu approvada.

Scu dombravouschs vignan proponias ed eligias Marco Pontiggia, Sandro Bellini, Flavio Peterelli, Isabel Collet ed Aurelia Maverick.

2. Rendachint 2023

An sia curta introducziun daclera igl mastral tg'igl rendachint 2023 sa preschainta danovamaintg fitg positiv.

Igl manader dalla partiziun da finanzas preschainta igl rendachint 2023 ed infurmescha tgi igl tal sera siva la cudischaziun dalla proposta numnada cun en surple d'antradas da CHF 2'838'881.-. En'influenza essenziala sen chel bung resultat vegian las antradas supplementaras numnadas soura or da taglias spezialas.

Igl cumegn vegia fatg investiziuns nettas da total CHF 7'100'286.-. Tar ena somma d'autofinanziazion da CHF 6'798'108.- magna chegl ad en deficit da finanziazion da CHF 302'160.-. Chegl monta tgi las investiziuns nettas seian neidas finantzgeidas chest onn per gronda part or digl cash-flow gudagnea sez. Vurdond anavos seian pero siva dalla fusiun igl onn 2016, neidas finantzgeidas tot las investiziuns or digl cash-flow gudagnea sez.

La bilantscha sera da tottas dus varts cun CHF 95'975'211.-. Igl medes liquids vegian piglia tiers per CHF 2'035'174.- ed seian stos igls 31-12-2023 tar CHF 7'385'479.-. Las obligaziuns finanziales a lunga vista vegian piglia tiers igl onn 2023 per CHF 422'000.- e preschaintan igls 31-12-2023 la somma da CHF 844'000.-.

Per incumbensa dalla cumischung da gestiun è igl noss chint annual nia examinò, gio scu igls onns avant, digl post da revisiun extern Curia AG a Coira ed è nia valeto scu an urden.

Alla fegn preschainta igl president dalla cumischung da gestiun igl rapport dalla tala

Discussiun:

La dumonda vign fatga schi seia pussebel pigl cumegn da collieir igls gudogns dallas corporaziuns d'alp cun igls costs da mantignamaint dallas alps.

Igl mastral rasponda tgi seia planiso da surluvrar igls contracts da fit dallas corporaziuns d'alp.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla supranza e dalla cumischung da gestiun, e sa basond sen igl rapport digl post da revisiun extern, decida la radunanza communal

- cun 134 vuschs e sainza cuntervusch da metter 2 miu. francs ainten la prefinanziazion (capital agen) per igl project "construcziun nova dalla tgesa da scola primara a Savognin";
- cun 135 vuschs e sainza cuntervusch d'approvar igl rendachint 2023, tgi cumpeglia la bilantscha, igl chint economic, igl chint d'investiziun, igl chint dalla circulaziun digls daners ed agiunta, scu preschainto. Igl madem mument vign er do discargia agls organs e collaboratouras e collaboratours responsabels.

3. Rendachints davart igls projects d'investiziun terminos igl 2023: infurmaziun

Igl mastral rapporta davart igls projects d'investiziun tgi è nias terminos igl onn da gestiun 2023.

a) **Project d'investiziun «credit da planisaziun per la construcziun nova dalla tgesa da scola Grava a Savognin»**

Per la planisaziun digl project da biagier anfignen tar la dumonda da biagier per la construcziun nova dalla tgesa da scola Grava a Savognin, vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 12-12-2022 en credit brut da CHF 1'160'000.- (incl. TPV). Las lavours da planisaziun seian neidas terminadas ad ouras e la dumonda da biagier seia avantmang.

Igl costs totals montan tenor chint final a CHF 1'152'090.-. Igl credit approvo seia nia sotpasso per 0.7% u CHF 7'910.-.

b) **Project d'investiziun «sanaziun veia da cumegn Veia Caross a Savognin»**

Per la sanaziun dalla Veia Caross a Savognin vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 12-12-2022 en credit brut da CHF 800'000.- (incl. TPV). A caschung dalla sanaziun dalla veia seian neidas sanadas er las lengias d'ovra e la deflussiun vign manada da nov ainten en sistem da separaziun.

Igls costs totals montan tenor chint final a CHF 782'767.- brut. Igl credit delibero seia nia sotpasso per 2.1% u CHF 17'233.-. An tot ins vegia retschet contribuziuns da CHF 34'113.-. Igls costs nets per las lavours da sanaziun montan a CHF 748'654.-.

c) **Project d'investiziun «renovaziun Punt Mulegn a Parsonz»**

Per la construcziun nova digl Punt Mulegn a Parsonz vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 7-12-2021 en credit brut da CHF 800'000.- (incl. TPV) ed alla radunanza communal digls 24-4-2023 en credit brut supplementar da CHF 560'000.- (incl. TPV). Digls costs totals da CHF 1'360'000.- (incl. TPV) vegian la confederaziun ed igl cantun mess an vista contribuziuns da CHF 893'500.-. Per igl cumegn da Surses restan costs nets da CHF 466'500.-.

Igls costs totals montan tenor chint final a CHF 1'271'019.-. Igl credit brut delibero seia nia sotpasso per 6.5% u CHF 88'981.-. An tot ins vegia retschet da confederaziun e cantun contribuziuns da CHF 833'625.-. Igls costs nets per la construcziun nova digl Punt Mulegn montan a CHF 437'394.-.

d) **Project d'investiziun «renovaziun centrala termoelectrica sen distanza dalla serenera a Cunter»**

Per la renovaziun dalla centrala termoelectrica sen distanza ainten la serenera Cunter vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 27-3-2023 en credit brut da CHF 240'000.- (incl. TPV). Cun la renovaziun dalla centrala termoelectrica sen distanza seia garantia en menaschi sieir ainten la serenera ed ultra da chegl ins septga gudagner current e caleira persa per adiever.

Igls costs totals montan tenor chint final a CHF 204'540.- brut. Igl credit delibero seia nia sotpasso per 14.7% u CHF 35'460.-. An tot ins vegia retschet contribuziuns da promoziun da CHF 37'677.-. Igls costs nets per la renovaziun dalla centrala termoelectrica sen distanza montan a CHF 166'864.-.

e) **Project d'investiziun «compra hetta digl EWZ agl Pass digl Set»**

Per la compra dalla hetta digl EWZ agl Pass digl Set vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 29-8-2022 en credit da CHF 250'000.-.

Igls costs da compra montan tenor chint final a CHF 250'000.- ed èn identics cun la deliberaziun digl credit.

f) **Project d'investiziun «construcziun staziun da trafo TS1 e TS2 a Tinizong»**

Per la construcziun dalla staziun da trafo TS1 e TS2 a Tinizong an connex cun la rezgia Resurses SA vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 29-8-2022 en credit brut da CHF 700'000.- (incl. TPV). Cun la construcziun dallas staziuns da trafo seian garanteidas las lengias da colliaziun basignevas.

Igls costs totals montan tenor chint final a CHF 596'109.-. Igl credit delibero è nia sotpasso per 14.8% u CHF 103'891.-.

g) **Project d'investiziun «construcziun nova local d'urdegns Lai Barnagn»**

Per la construcziun nova digl local d'urdegns agl Lai Barnagn a Savognin vegian igls votants e las votantas delibero a caschung dalla radunanza communal digls 12-12-2022 en credit brut per las investiziuns da CHF 193'000.- (incl. TPV). Cunchegl tgi seia sa musso alla basa dallas offertas inoltradas tg'igl credit approvo vigna betg a tanscher, vegia la suprastanza delibero posteriouramaintg en credit supplementar da CHF 77'000.-, sa basond sen las sias cumpetenzas finanzialas. Chegl cun la fegnameira da pudeir lascher exequeir las lavours d'impressari anc avant la staschung da stad.

Igls costs totals montan tenor chint final a CHF 244'598.-. Igl credit cumplessiv deliberò dalla radunanza communal e dalla suprastanza communal è nia sotpassò per 9.4% u CHF 25'402.-.

h) **Project d'investiziun «sanaziun e transformaziun dall'antieriura tgesa da scola a Beiva an local da pumpiers e bietg polivalent»**

Alla radunanza communal digls 07-02-2022 vegian igls votants e las votantas deliberò en credit brut da CHF 1'400'000.- (incl. TPV) per la transformaziun dalla tgesa da scola antieriura a Beiva an en nov local da pumpiers ed ena sala polivalenta. Ultra dalla reconstrucziun digl local da pumpiers e dalla sala polivalenta, seian nias restauros igls indrezs technics aint igl antier bietg e las pareis ed igls meirs exteriurs seian nias sanos tenor las preteisas energeticas actualas.

Igls costs totals montan tenor chint final a CHF 2'159'133.- brut. Igl credit deliberò seia nia surpassò per 54.2% u CHF 759'133.-. An tot ins vegia retschet contribuziuns dalla Sieranza da bietgs digl Grischun ed otras contribuziuns da promoziun da CHF 350'630.-. Igls costs nets per la reconstrucziun montan uscheia a CHF 1'808'503.-.

Muteivs per igl surpassamaint da costs:

Ultra dalla carascheia declarada tenor index digl prietsch da biagier da CHF 68'688.- ins vegia gia da far durant la fasa da construcziun diversas intervenziuns architectonicas imprevisiblas, tgi vegian caschuno costs supplementars an cumparaziun cugl preventiv. Pinavant vegia la suprastanza decidia posteriuramaintg d'exequier diversas lavours betg planisadas cun la fegnameira d'optimar igl project.

An chel connex vign menziuno, tg'igl cumegn survign digl UVIAS/ASTRA ena contribuziun agls costs da gestiun da CHF 120'000.- ad onn per l'incumbenza digl ageid stradal tg'igls pumpiers da Surses exequeschan.

Discussiun:

Dalla pussebladad da far dumondas vign betg fatg adiever.

4. Project d'investiziun «construcziun luvratori communal Surses»: approvaziun digl credit d'impegn da CHF 2'950'000.-

Igl mastral daclera alla radunanza la situaziun da partenza e preschainta igl project.

A caschung dalla radunanza communal digls 7 da favrer 2022 vegia la suprastanza communal preschento igl amprem project per igl luvratori communal Surses agl **li Savognin, Davos Fallung**, tgi seia pero betg nia approvo. I seia nia decidia tg'igl nov luvratori duess neir biagia a Cunter sen igl areal dalla firma "vonbüren restaurieren".

La radunanza communal digls 29 d'avost 2022 vegia refuso danovamaintg igl project digl luvratori communal Surses agl li Cunter, areal dalla firma "vonbüren restaurieren". Cun 89 vuschs EA e 34 vuschs NA seia nia decidia da ranvier igl affar alla suprastanza communal, cun l'incumbenza d'elaborar en project a Davos Fallung.

Siva tgi la dumonda digl li seia neida sclareida definitivamaintg a caschung dalla radunanza communal digls 29 d'avost 2022, vegia la suprastanza communal incumbenzo la Architekturbüro JB Bauplanung GmbH, Jacqueline Bergamin, da Tumegn/Tamins, cun la projectaziun digl nov luvratori communal a Savognin, Davos Fallung.

Descripziun digl project

A Savognin, Davos Fallung seia planisada ena construcziun nova scu er en'annexa alla halla da dismessa existenta. Cun l'annexa alla halla da dismessa existenta vigna stgaffia ena sosta betg scaldada per 9 vehichels. Igls bietgs existents a Davos Fallung vignan mantignias per la dismessa.

Igl bietg nov cun en plang sot, en plang-taragn ed en plang soura vign construia dasperas. A vista masanga anfignen a vista lunga dattigl la pussebladad da planisar en'amplificaziun digl bietg alla vart agl ost. Agl stadi actual seia pero planisada nigra amplificaziun!

Tar la construcziun da menaschis seia da risguardar las pretensiuns davart la protecziun dalla sanadad e dalla siertad alla lavour. Las prescripziuns correspondentas dalla lescha da lavour surordinada vignan observadas.

Annexa alla halla da dismessa existenta

Tar l'annexa alla halla da dismessa existenta sa tractigl da hallas da parcar per vehichels. Alla halla existenta vign tatgea ena construcziun cun armadeira da travs an lenn cun ena simpla construcziun sen tetg.

Construcziun nova luvratori communal

Plang sot:

La pendenza per l'antrada e sorteida digl plang sot monta an media a ca. 5%. L'otezza digl local seia 3.05 m. Ainten la part davos digl plang sot seia igl salv dalla tecnica cun en scoldamaint cumbino da fessels/pellets. Igl plang sot seia betg scaldo e vign isolu agl plafung.

Plang-taragn:

Dalla vart digl sid sa cattan treis grondas portas d'en'otezza da ca. 4.00m. L'otezza digl salv seia 4.60 m. La gronda halla da parcar seia scaldada. La surfatscha spaziosa dallas hallas da parcar pussibilitescha d'eir aint ed or cun vehichels sainza problem e porscha la pussebladad d'andrizzar diversas parts digl local cun carungas u stgaffas, per magasin materialias pitschnas. La lavandereia d'autos seia scaldada e serva er scu halla da parcar.

Plang soura:

Ena stgela da metal agl exterior magna se aint igl plang soura. Chegl vegia igl vantatg tgi dovra agl intern digl bietg nign plaz per ena stgela. Ena gronda pensa sur la stgela schurmegia dallas influezas dall'ora. Aint igl plang soura sa catta en deposit betg scaldo. Visavi dattigl en access direct agl salv da siantar igls calzers e la vistgadeira. Las gardarobas e las tualettas/duschas seian concipeidas per maximal 20 collaboratours e 2 collaboratouras. Ultra dalla stanza da dimora per 20 persungas dattigl dus gronds biros, ena stanza da sanitad ed en archiv.

Per la construcziun nova seia absolutamaintg necessari d'observer ena distanza minimala agl our digl gôt dalla vart cunter sid (cunfinaziun digl gôt tenor dretg forestal). Pinavant dovrigl ena runcada minimala digl gôt aint igl sectour davos tar igls edifezis existents cun igl intent d'observer las regulaziuns da distanza digl gôt. Per construeir igl luvratori nov vegia igl cumegn survagnia, siva da diversas sedutas e vistas ocularas, la lubientscha per ena distanza da 2,5 meters an pe dalla distanza minimala da 10 meters digl gôt, prescretga dalla lescha.

Costs

- Investiziun tenor calculaziun digls costs (+/-20%):	CHF	2'950'000.-
- Amortisaziuns annualas, arrundo (33 onns):	CHF	90'000.-
- Antradas annualas dallas localitads tgi vignan libras, stema approx.:	CHF	50'000.-

Igls costs supplementars nets digl nov luvratori communal importan damai ca. CHF 40'000.- ad onn. Betg cumpiglias seian igls effects da sinergeia an cumparaziun cun la situaziun actuala cun igls 14 lis, per exaimpel cun carar pi pacs kilometers u cun process da lavour pi curts graztg agls magasins ed agls edifezis da menaschi centralisos.

Termins

- decisiun radunanza communal	24 da zarcladour 2024
- dumonda da biagier / exposiziun da project publica	avost 2024
- scumanzamaint dallas lavours da construcziun *)	aton 2024
- midada scola Grava	stad 2025
- avertura luvratori communal nov	december 2025

- rumageda lis uriunds digl sarvetsch communal premaveira 2026
 - publicaziun vendita/locaziun bietgs communals uriunds stad 2026
- *) sot resalva tgi la regenza approvescha la revisiun parziala dalla planisaziun locala "luvratori communal Lecsch" (vurdar tractanda 5)*

Siva da veir preschento igl project menziunescha igl mastral anc diversas cefras e fatgs pertutgond la grondezza digl cumegn da Surses e metta an relaziun la grondezza digls sarvetschs technics.

Discussiun:

I vign sulettamaintg fatg la dumonda schi detta en "plan B" an cass tgi la radunanza communal neghescha igl credit.

Igl mastral rasponda tgi en "plan B" n'exista betg.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 89 cunter 51 vuschs d'approvar igl credit d'impegn da CHF 2'950'000.- per la construcziun digl luvratori communal a Davos Fallung. La suprastanza communal vign incumbensada a madem taimp cun la realisaziun.

5. Revisiun parziala dalla planisaziun locala «Regiun alluvieida (Aue) Curtegn»; «Zona d'industrieia Gneida»; «Mobilchaletpark Rona»; «Luvratori communal Lecsch»

Igl mastral daclera tgi per la realisaziun dalla procedura basignevla dalla planisaziun d'utilisaziun (revisiun totala dalla planisaziun locala) seia nia fixo igl termin, tenor igl plan directiv cantunal digl abitadi (KRIP-S), segl onn 2023. Process e metodos per la planisaziun d'utilisaziun seian nias piglias se igl 2023 e pon neir saros giu previsiblaintg durant igl onn 2025.

En sboz dalla proposta dalla revisiun totala digl cumegn da Surses exista siva dalla stad 2023 sen basa digl model directiv digl territori communal (MDTC/KRL).

Maseiras da planisaziun urgentas - revisiun parziala anticipada

Part integrala dalla revisiun totala furma tranter oter la planisaziun digl nov luvratori communal agl li da Lecsch, Savognin. Planisada seia aint igl sectour dallas parcellas nr. 3954 e 4205 la eliminaziun d'ena zona per edifezis e stabilimaints publics (midada da zona dalla zona d'industrieia incl. pitschna anzonaziun). Basa dalla planisaziun furma la construcziun nova digl luvratori communal per igls sarvetschs technics digl cumegn da Surses, tgi vign duvro urgentamaintg. Pinavant seia necessaria en'amplificaziun digl bietg digl post da dismessa scu er la construcziun d'en silo da sal.

Igl li da Lecsch (Davos Fallung) seia sa musso arisguard igls basigns da spazi numnos per la realisaziun digl luvratori communal scu li igl pi adatto per igls sarvetschs technics digl cumegn da Surses. Oters lis d'implants seian gio nizigias ulteriourmaintg u vignan reutilisos u schliias a curta anfignen media vista (per ex. tigl bietg polivalent Grava). Chels fatgs pretendan, tgi igl nov li digl luvratori communal vegia da neir piglia an funcziun gio aint igl decurs digl onn 2025, chegl tgi pretenda, tgi la planisaziun e la construcziun digls implants possan neir realisadas bagnspert. Correspondentamaintg stò neir antschet immediatamaintg cun las lavours dalla planisaziun locala e cun la procedura dalla planisaziun d'utilisaziun.

Pinavant furma er l'amplificaziun dalla zona d'industrieia Gneida Salouf ena part dalla planisaziun locala. Aint igl sectour dalla parcella nr. 8512 duess la zona d'industrieia, tgi seia oz surbiageida e nizigeida digl tottafatg, neir amplifitgeida. Planiso seia, analog allas surfatschas existentas da zonas d'industrieia, tgi igl cumegn compra igl taragn ed igl metta a disposiziun alloura an dretg da biagier a persungas tgi on l'intenziun da biagier. A basa da dumondas potenzialas e surfatscha tgi mantga ègl urgent dad antschever schi spert scu pussebel cun las lavours dalla planisaziun locala, per cuntinuar e terminar las tractativas sen chel fundamaint.

Alla fegn finala seian ulteriours singuls giaveischs da planisaziun da muntada per igl cumegn. D'ena vart exista igl basigns da revisiun urgent an connex cugl project da biagier gio lantschea dalla revitalisaziun dalla regiun alluvieida Alp Curtegn (Radons). Dall'otra vart seia ena revisiun er urgenta ed opportuna an vista ad en svilup svelt dalla purscheida turistica. Lotiers duess igl Mobilchaletpark Rona, tgi seia gio pi dei an planisaziun, neir fixo definitivamaintg antras ena midada dalla zona d'industreia an ena zona d'alloschamaint. Chegl succeda tot a basa d'en project d'amplificaziun (project directiv Mobilchaletpark Rona). La concepziun da detagls vign defineida antras ena planisaziun da furmaziun.

Igl cumegn prevei percheigl a basa dalla urgenza, da manar tras la planisaziun d'utilisaziun agls quatter lis numnos antras ena revisiun parziala anticipada.

Igl mastral preschainta igls quatter projects «Regiun alluvieida (Aue) Curtegn»; «Zona d'industreia Gneida»; «Mobilchaletpark Rona»; «Luvratori communal Leesch»

Conclusiuns

Aint igl rom dalla revisiun parziala preschainta stgaffescha igl cumegn da Surses ena planisaziun d'utilisaziun actuala e correspondentia allas novas prescripziuns surordinadas ainfer igls roms da planisaziun dalla regiun alluvieida Curtegn, dalla zona d'industreia Gneida, digl «Mobilchaletpark Rona» e digl luvratori communal Leesch. Las stipulaziuns pigleidas a mang stgaffeschan cundiziuns per igl svilup giavischia igls proxims onns aint igls singuls lis. Tenor igl cumegn seian las grondezzas dallas zonas da biagier arisguard las zonas da biagier pertutgeidas, mintgamai adequatas e cumpatiblas cun las prescripziuns surordinadas. Cun igls meds da planisaziun revedias vign igl cumegn da Surses a disponer agls lis numnos dad ena planisaziun d'utilisaziun correspondentia alla legislaziun surordinada e conforma agl taimp.

Procedura, organisaziun ed andamaint

La revisiun parziala preschainta dalla planisaziun locala (regiun alluvieida Alp Curtegn, zona d'industreia Gneida, Mobilchaletpark Rona e luvratori communal Leesch) seia neida inoltrada agl cantun per preexaminaziun, sa basond ad art. 13 dalla ordinaziun davart la planisaziun digl territori per igl cantun Grischun OPTGR/KRVO.

L'exposiziun da cooperaziun publica tar la revisiun parziala preschainta vegia cuzzo digls 16 da matg anfignen igls 17 da zarcladour 2024. Las propostas ed intimaziuns inoltradas da persungas pertutgeidas ed interessadas ainfer igl termin, vegia la suprastanza communal tracto e communitgia siva ad ellas las conclusiuns correspondentas.

Schi la radunanza communal approvescha la revisiun parziala preschainta, vign manada tras l'exposiziun da recurs e siva succeda l'approvaziun antras la regenza.

Discussiun:

La discussiun vign betg giavischeida.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza decida la radunanza communal cun 122 cunter 16 vuschs d'approvar la revisiun parziala planisada cun igls sectours parzials «Regiun alluvieida Alp Curtegn», «Zona d'industreia Gneida», «Mobilchaletpark Rona» e «Luvratori communal Leesch».

6. Project collectiv renovaziun veia da gôt Caschligns (SIE 2024): credit da budget da CHF 656'000.-

Igl mastral daclera a la radunanza tgi igl mez december 2023, siva dalla deliberaziun digl budget d'investiziuns per igl onn 2024, seia eida a val ena bova spontana or dalla sponda teissa da vart dalla muntogna. Antras chella seian er neidas sutaradas las dustanzas da lenn per la stabilisaziun dalla sponda teissa tgi seian neidas construeidas igls davos onns. Igl implants seian nias

donnageas per part fitg ferm. A caschung d'ena vista oculara igl favrer 2024 è la situaziun neida discutada agl li cun represchentants digl Uffezi da gôt e prievels dalla nateira AWN e sessour seian neidas elaboradas differentas maseiras per sierar igl li privlous. Perveia digl potenzial da donn dalla veia naziunala sot la veia da gôt seigl indispensabel da sierar artificialmaintg igl li tgi sglischa a val.

Fegnameiras digl project:

La fegnameira principala digl project seia igl mantignamaint a lunga vista dalla abilitad da funcziun e digl adiever dall'equipaziun existentia, scu er la garanzeia dalla siertad da carar; surtot antras:

- impedeir ulteriouras sbovas dalla surfatscha dalla scarpa, digl our dalla distatga ed or dalla periferia dalla sbova actuala.
- allontanar u sierar igls tocs da crudada locs digl our dalla distatga.
- tschispantar / crescher aint dalla surfatscha dalla sbova cun vegetaziun e plantas per farmar l'erosiun.

Ultra da chegl duess la sbassada tgi sa catta pi amunt neir farmada e la carablada dalla veia duess neir pussibilitada puspe cun la tgargia efectiva preveida.

Cugl project elaboro dalla InfraGeo AG an collaboraziun cugl Uffezi da gôt e prievels dalla nateira, regiun 4, duess neir contanschia tgi igl li da donn detta siva dallas reparaziuns schi paca labour scu pussebel.

Costs

Tenor preventiv stò neir chinto cun costs d'investiziun da radond CHF 660'000.- brut. Igl cumegn possa chintar cun ena contribuziun cantunala da previsiblaintg 72% digls costs imputabels, uscheia tgi igl cumegn da Surses vess anc da purtar costs d'anfignen 250'000.-.

Carascheias tenor index da prietsch da biagier digl Uffezi federal da statistica (gronda regiun Svizra orientala) anfignen la fegn dalla construcziun seian betg chintadas aint igl preventiv e pon neir fatgas valevlas.

Discussiun:

La discussiun vign betg giavischeida.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla supranza communal decida la radunanza communal cun 131 vouchs e sainza cuntervouch d'approvar la dumonda da credit da CHF 660'000.00 brut per la reparaziun dalla veia da gôt Caschigns. A madem mument vign la supranza communal incumbensada cun la realisaziun.

7. Revisiun parziala dalla lescha da carar sen veias da fons, prada, gôt ed alps cun vehichels a motor

Igl mastral infurmescha tgi la lescha regla igl carar sen veias da fons, prada, gôt ed alps aint igl territori digl cumegn da Surses. Ella seia neida approvada dalla radunanza communal digls 30 d'avost 2021 cun 128 cunter 3 vouchs e neida messa an vigour igl 1. d'avost 2023 siva dalla signalisaziun dalla veia agl li.

A basa dallas experientschas fatgas e dalla practica applitgeida seigl basignevel da far ena revisiun parziala. Chella cumpeglia igls puncts principals suandonts:

Art. 2 alinea 2 (sagonda construcziun)

Cumplettaziun tgi la supranza communal pò relascher disposiziuns execturicas.

Argumentaziun:

Cun chella cumplettaziun vign do alla suprastanza la pussebladad - tenor basigns - da pudeir stipular an atgna cumpetenzza tschertas practicas d'applicaziun ainten en'ordinaziun (vurdar exaimpel sot art. 3 lit. a)

Art. 3 lit. a): Prescripziuns generalas

Cumplettaziun tgi la suprastanza communal decide, an consideraziun dallas cundiziuns sen veia e las cundiziuns meteorologicas, davart igl mument da relascher u annular scumonds da carar d'anviern respectiv.

Ainten las disposiziuns executoricas tenor art. 2 alinea 2 pò la suprastanza communal definire tge veias tgi vignan davertas an cass mutivos avant taimp ed a tge cundiziuns (termin, obligaziuns da surpigliar igls costs, cundiziuns, etc.)

Art. 4: veias da fons, prada, gôt ed alps

Anfignen ossa seian la veia da Parsonz a Radons (anfignen parcadi Radons) e la veia da Sur sen l'alp Flex (anfignen parcadi Vanastg) signeidas scu veias da cumegn, tgi seian da prancepi avertas per igl traffic cun vehichels a motor. Ossa vignan chellas veias stritgeidas or digl art. 4 e pigleidas se aint igl art. 5. Per las veias numnadas ainten chel artetgel vala en scumond da carar general cun excepziuns.

Argumentaziun:

Scu veias da cumegn seian las veias stadas da prancepi avertas per igl traffic cun vehichels a motor. Agl senn dalla lescha communal introduceida da nov ins vegia tuttegn do or lubientschas da carar e dumando taxas da parcar. Enqual possessour/possessoura tgi vegia la sia acla direct agl our dalla veia e parcava igl sies auto segl agen taragn, vegia refuso da pustar e cumprar la lubientscha da carar. I seia betg sto pussebel da dar a chels en castei tenor lescha, cuncheigl tgi la veia seia tenor lescha averta per igl traffic cun vehichels a motor. Antras cheigl seia sa dada en'inegualitad tranter possessours/possessouras dad aclas, tgi on l'our parcadi direct agl our dalla Veia Nandro, e possessours/possessouras dad aclas, tgi vegian da passar sur taragn da cumegn resp. tgi vegian da passar ena veia, tgi seia signalisada cun en scumond da carar. Per chel davos cass dovrigl ena lubientscha da carar.

Cun chella nova maseira sa dat ena restricziun sulettamaintg per chels possessours resp. chellas possessouras tgi on l'our acla direct agl our dalla veia. Per igls travagls da gastronomia, giasts e possessours e possessouras cun aclas a Radons tgi sa cattan betg agl our dalla veia, sa meida navot an cheigl tgi pertotga las lubientschas da carar, cheigl vot deir i vala la practica d'anfignen ossa.

Ultra da cheigl vigna la tavla da scumond da carar tgi sa catta igl mument avant la punt tigl parcadi a Radons, spustada da nov per radond 80m anavos an direcziun Bargias, per pussibilitar igl access alla ustareia Muntanela.

La madema practica scu per la veia a Radons vigna applitgeida per la veia da Sur sen l'alp Flex. Da nov dettigl la pussebladad da dar or lubientschas da carar per giasts digl hotel Piz Platta pigl access agl parcadi davant igl hotel.

Art. 7 alinea 1 lit. a): excepziuns cun obligaziun da lubientscha

Adattaziun alla practica d'anfignen ossa cun precisar tgi per viadis tar en bagn immobigliar betg surbiagia vign dada angal ena lubientscha digl de transferibla e cun obligaziun da paer la taxa.

Art. 7 alinea 3: excepziuns cun obligaziun da lubientscha

Introducziun dalla pussebladad, da dar lubientschas pauschalas an connex cun occurrenzas cun ples participants e participantas (per ex. nozzas, sarvetschs divins, etc.).

Art. 10, alinea 3 lit. f): taxas, controlla

Sa basond sen l'introducziun dalla pussebladad da lubientschas pauschalas per occurrenzas cun ples participants e participantas tenor igl art. 7 alinea 3, stoptga er neir introduceida ena categoria da taxa supplementara. Igl rom dalla taxa vigna fixo scu suandont:

- occurrenzadas dad anfignen 10 participants/-as: tranter CHF 60.00 e CHF 140.00
- occurrenzadas dad 11 anfignen 20 participants/-as: tranter CHF 100.00 e CHF 180.00
- occurrenzadas da 21 e ples participants/-as: tranter CHF 140.00 e CHF 220.00

La tariffa mintgamai valevla vign fixada dalla suprastanza communal ainten en urden da tariffas.

Art. 14: Cuntravenziuns

Precisaziun tgi per surpassamaints dallas prescripziuns digl traffic sen veia vigna applitgeida la procedura da multa disciplinara. Ulteriours surpassamaints cunter la lescha preschainta vignan tractos dalla suprastanza communal.

Discussiun:

Dalla pussebladad da far dumondas vign betg fatg adiever.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza communal decida la radunanza communal cun 112 cunter 17 vouchs d'approvar la revisiun parziala dalla lescha da carar sen veia da fons, prada, gôt ed alps cun vehichels a motor e da metter an vigour ella per data digl conclus, cun excepziun dad art. 5. Las midadas an art. 5 aintran an vigour siva la conclusiun dalla procedura tenor art. 7 al. 2 LitLTV e la montascha dalla signalisaziun correspondent segl li. L'antrada an vigour vign publitgeida da moda uffiziala.

8. Diversas infurmaziuns

Igl mastral dat en sguard anavos ed anavant, an spezial sen igls temas suandonds

- Immobiglias communalas: 1. inventarisaziun digitala / 2. administraziun
- Finanzas: Center da sanadad Savognin / liquiditad
- Creaziun da valour: ressort Viols / La Nars
- Attractivitad digl li: Futuro Beiva / Visiun Radons
- Planisaziun digl territori: rapport da l'examinaziun preliminar
- Energiea: Concessiun / dulzada digl rampar / reit communal
- Process e structuradas / digitalisaziun: diversas lavours internas tigl cumegn

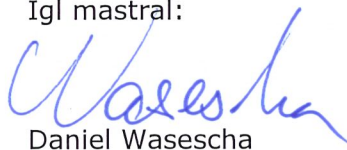
9. Varia

Dus votants on fatg remartgas sainza giaveisch da protocollar.

Igl mastral sera la radunanza communal allas 22:00 cun angraztger per la participaziun e giaveischa a tots en bung arrivo a tgesa.

Tinizong, igls 1.7.24

Igl mastral:

Daniel Wasescha

Igl actuar a.i.:

Giani Spinatsch